

ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರರ ಮೆಲುಕು

‘ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ; ಗಿರಿಕಂದರಗಳ ಹಸುರ ಹಂದರ’ (ಮಾ.30, ಆರ್ಕ ಆಡುಕಳ) ಲೇಖನ ಓದಿ ಹಲವು ನೆನಪುಗಳು ಮರುಕಳಿಸಿದವು.

ನನಗಿಗ 73 ವರ್ಷ. 1959-60ರಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿನ ನೆಂಟರೊಬ್ಬರ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ, ಅವರು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಓಂದು ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆಗ ನನಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷವಷ್ಟೆ. ಆ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ನೌಕರಿ ಎಂದು 50 ವರ್ಷ ಕಳೆದುಹೋಯಿತು.

ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇನೋ ಸೆಳೆತ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು.

53 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ಕಳೆದ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಬಯಕೆ ಕೈಗೂಡಿತು. ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪತ್ನಿ ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದಿನವಿದ್ದೆವು. ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ನೋಡಿದ್ದ ಒಂದೆರಡು ಜಾಗಗಳು ಈ ಸಲ ಹೋದಾಗ ಮಸುಕುಮಸುಕಾಗಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದವು.

—ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಪಿ.ಡಿ.

ನೆನಪಿನ ಬುತ್ತಿ ಬಿಚ್ಚಿದ ‘ನಂಜಲ’

‘ನಂಜಲ’ ಕಥೆ ಓದಿದ ಕ್ಷಣ ನೂರಾರು ಚಿತ್ರಗಳು ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದವು. ನನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ನಂಜಲ ಮರಗಳಿವೆ. ಒಂದಂತೂ ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ನಂಜಲದಂತೆ ದಾರಿ ಬದಿ ಬೆಳೆದುನಿಂತಿದೆ. ನಮ್ಮೂರಲ್ಲೂ ನಂಜಲ ಮರ ಗುರುತಿಗಾಗಿದೆ. ಹೌದು, ಊರಿನ ದಾರಿ ಅಗಲ ಆಗಬೇಕಿದೆ, ಯಾವಾಗ ಅದರ ಕಥೆ ಮುಗಿಯುತ್ತೋ!

ನನ್ನಮ್ಮ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು, ಹೂವಿಗೆ ರಾಣಿ ನಂಜಲ ಹೂವೆಂದು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣವರಿದ್ದಾಗ, ನಂಜಲ ಹೂ ಆರಿಸಲೆಂದು ಬೆಳ್ಳಂಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಏಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮಗಂತೂ ಹೂವು ಹೆಕ್ಕಿ, ಬಾಕಿ ನಾರಲ್ಲಿ ಮಾರುದ್ದ ಸುರಿಯುವ ಸ್ವರ್ಧೆಯೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚು ತಿಂದರೆ ಗಂಟಲು ನೋವು ಬರುತ್ತೆ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ನಿಂತು ಗಾಳಿ ಬೀಸುವುದನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇಂಥ ನೆನಪಿನ ಬುತ್ತಿ ತೆರೆಸಿದ ಕಥೆಗಾರ ಡಿಸೋಜಾ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು.

—ಎಚ್. ಬಿ. ಪ್ರಮೀಳಾ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ

ಕಾಡಿನ ನಷ್ಟ ತುಂಬುವವರಾರು?

‘ಅರಣ್ಯ ರೋದನ’ (ಮಾ.30, ಕೋಡಿಬೆಟ್ಟು ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿ) ಲೇಖನ ಓದಿ ಬೇಸರವಾಯಿತು. ಮಾನವನ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಕಾಡು ನರಳುವ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಲೇಖಕಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕೃತಿಸಹಜವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯನ ಕಾರಣವಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಕಾಡು ನಾಶವಾಗುವುದು ಎಂಥ ಸಂಗತಿ. ಕಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿಗಳು ದಹನ ಆಗುವುದು ನೆನಪು ಸಂಕಟವೆನಿಸಿತು. ಈ ನಷ್ಟ ತುಂಬಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾಗಬಹುದು? ಅದು ಅಂದಾಜಿಗೆ ಸಿಲುಕದ್ದು. ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಇದು.

—ಹರಿಪ್ರಸಾದ್ ಆರ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಿಲ್ಲ ಕಡಿವಾಣ

ಪ್ರಕೃತಿಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಾರು? ಹಾಗೆ ಕಾಳಿಚ್ಚಿನ ಮೂಲವೂ ಅರಿಯದು. ಪ್ರತಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲೂ ಕಾಳಿಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುದ್ದಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಸುದ್ದಿ ಓದಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಸರವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಬೆಂಕಿ ಪಾಲೂ ಕಾಳಿಚ್ಚಿಗೆ ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ಮತ್ತೂ ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿ. ಲೇಖಕಿಯು ಕಾಳಿಚ್ಚಿನ

ಸಂಬಂಧ ಹಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿ ಬಹಳ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕಾದ ತುರ್ತನ್ನು ಕೂಡ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

—ಚೂಡಾಮಣಿ ಎಂ., ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು

ಓದುಗರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ

‘ಅರಣ್ಯ ರೋದನ’ ಲೇಖನ ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿದೆ. ಕಾಳಿಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾಲೆಮ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೇಖಕರು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರೊಂದಿಗೆ, ‘ಸುಧಾ’ದಲ್ಲಿ ಓದುಗರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತಸದ ವಿಷಯ. ಸಮುದ್ರ ಮಥನ, ನೀವು ಕೇಳಿದಿರಿ, ಜಾಣರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಪುಟ ವಿಭಾಗಗಳ ಮೂಲಕ ಓದುಗರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ.

—ಎ.ಕೆ. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಆಸ್ಕರ್ ಲಭಿಸಿದ್ದು ಸಂತಸ ತಂದಿದೆ

‘ಆಸ್ಕರ್ ತಂತಿ ಮೀಟಿದ ನಾಟು ನಾಟು’ (ಮಾ.30, ವಿಶಾಖ ಎನ್.) ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ, ಕೀರವಾಣಿ ಅವರು ಅದ್ಭುತ ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜಕ. ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಕೆಲವು ಸಿನಿಮಾಗಳಾದ ಅಲ್ಲರಿ ಪ್ರಿಯುಡು, ಅನ್ನಮಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸುಮಧುರವಾದ ಸಂಗೀತ ನೀಡಿ ಗಮನ ಸೆಳೆದವರು. ಈಗಲಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಆಸ್ಕರ್ ಲಭಿಸಿದ್ದು ಸಂತೋಷ ತಂದಿದೆ.

—ರಾಘವೇಂದ್ರ ಚೋಯಿಸ್, ಮೈಸೂರು

ಸಂಗ್ರಹಯೋಗ್ಯ ಸುರಪುರ ಲೇಖನ

‘ಸುರಪುರ ಸೀಮೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಿರಿ; ಉರ್ದು-ಕನ್ನಡ ಸಮನ್ವಯ ಮಾದರಿ’ (ಮಾ.30, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕಡಕೋಳಿ) ಲೇಖನ ಸಂಗ್ರಹಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಚಾರಿತ್ರಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವದ ಸುರಪುರದಲ್ಲಿ ಉರ್ದು ಕನ್ನಡ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

—ವೆಂಕಟೇಶ.ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್

ಸೊಗಸಾದ ಪದ್ಯ

‘ಐಯ್ಯಾಮ್ ವೆರಿ ಸಾರಿ!’ (ಮಾ.30, ರಾಜಶೇಖರ ಕುಕ್ಕಂದಾ) ಮಕ್ಕಳ ಪದ್ಯ ಮೋಹಕವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ನೀರಸ ಕಲಿಕಾ

ಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಂಗ್ಯನೋಟ ಹಾಯಿಸಿದೆ. ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಚಂದಿರನನ್ನೇ ಕಲಿಕೆಯ ಮಗುವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ‘ಐಯ್ಯಾಮ್ ವೆರಿ ಸಾರಿ!’ ಎನ್ನುತ್ತ ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಪದ್ಯ ಅಣಕವಾಗಿಯೂ ಅದರ ಸೊಗಸು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವಂತೆ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

—ಶ್ರೀಧರ ಪಿಸ್

ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು

‘ಹೊಸತೇ ಒಂದು ಬೆಳಕು’ (ಮಾ.30, ಜಿ.ಎನ್. ಮೋಹನ್) ಎಲ್.ಎನ್. ತಲ್ಲೂರರ ಕುರಿತ ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ಲೇಖನ ಓದಿ ತುಂಬಾ ಸಂತಸವಾಯಿತು. ತಲ್ಲೂರರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿವೆ.

—ವಿ. ಮಾಧವ ಶ್ಯಾನುಭಾಗ, ಕುಂದಾಪುರ